

gestuurd en wordt de oude stad van Nicosia opgedeeld. Wanneer de sinds 1967 in Athene heersende kolonels in 1974 een staatsgreep tegen president Makarios op touw zetten, waardoor het evenwicht tussen de bevolkingsgroepen wordt bedreigd, grijpt Turkije in en bezet 37% van het eilandoppervlak. Door de dood van Makarios in 1977 en de uitroeping van de 'Turkse Republiek Noord-Cyprus' wordt de verdeling van het eiland een feit. Pogingen om onder bemiddeling van de VN tot een oplossing te komen, mislukken herhaaldelijk.

21e eeuw

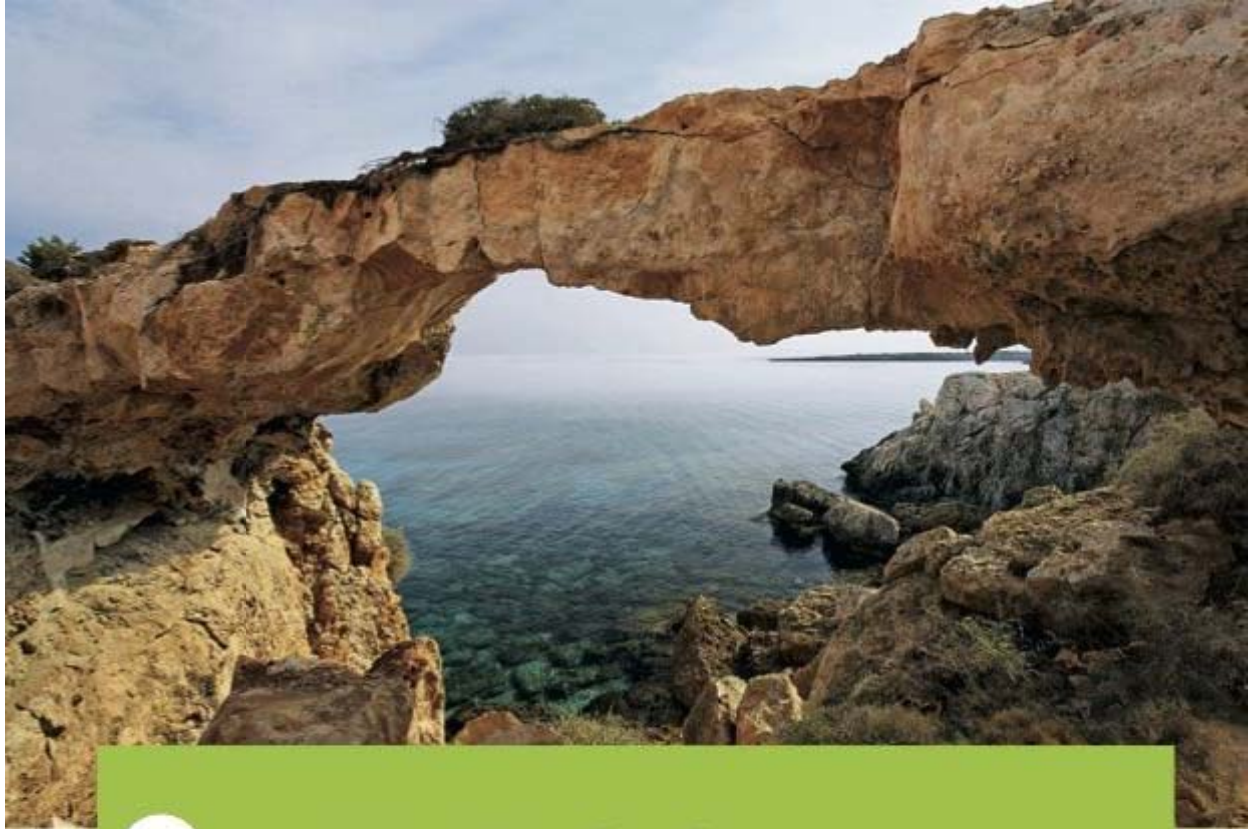
In 2002 stelt de secretaris-generaal van de VN Kofi Annan een plan op voor een hereniging met twee deelrepublieken, zonder vluchtelingen een recht op terugkeer te garanderen. In 2003 opent Noord-Cyprus de grens; Cyprioten kunnen zich voor het eerst sinds 1974 weer vrij over het hele eiland bewegen. In april 2004 wordt het enkele

keren aangepaste plan van Annan in afzonderlijke referenda door de Turks-Cyprioten met een meerderheid van tweederde aangenomen en door de Grieks-Cyprioten met een driekwart meerderheid verworpen. Zo kan alleen Zuid-Cyprus op 1 mei 2004 lid van de EU worden.

Onder druk van de EU moet Zuid-Cyprus alle EU-burgers volledige vrijheid van reizen op het eiland verlenen. Door de weigering van Turkije om voor een EU-douaneverdrag de Republiek Cyprus volledig te erkennen, zit de ontwikkeling sinds 2006 op slot. Als reactie houdt Zuid-Cyprus de internationale boycot van Noord-Cyprus in stand, met onder meer een verbod op rechtstreekse vluchten naar Noord-Cyprus. Sinds 2008 heeft het zuiden de euro als munteenheid. In 2010 draagt de Republiek Cyprus nog 370 miljoen euro bij aan het EU-reddingsplan voor Griekenland, maar in 2012 doet Cyprus zelf een beroep op het noodfonds vanwege de hoge staatsschuld.

Gotische kathedraal met minaretten in Nicosia

4 Wandelen bij Ayía Nápa – Kaap Gkréko

Kaart: ► M 7, Oriëntatiekaartje: blz. 54

Vervoer: Wandeling, een halve dag

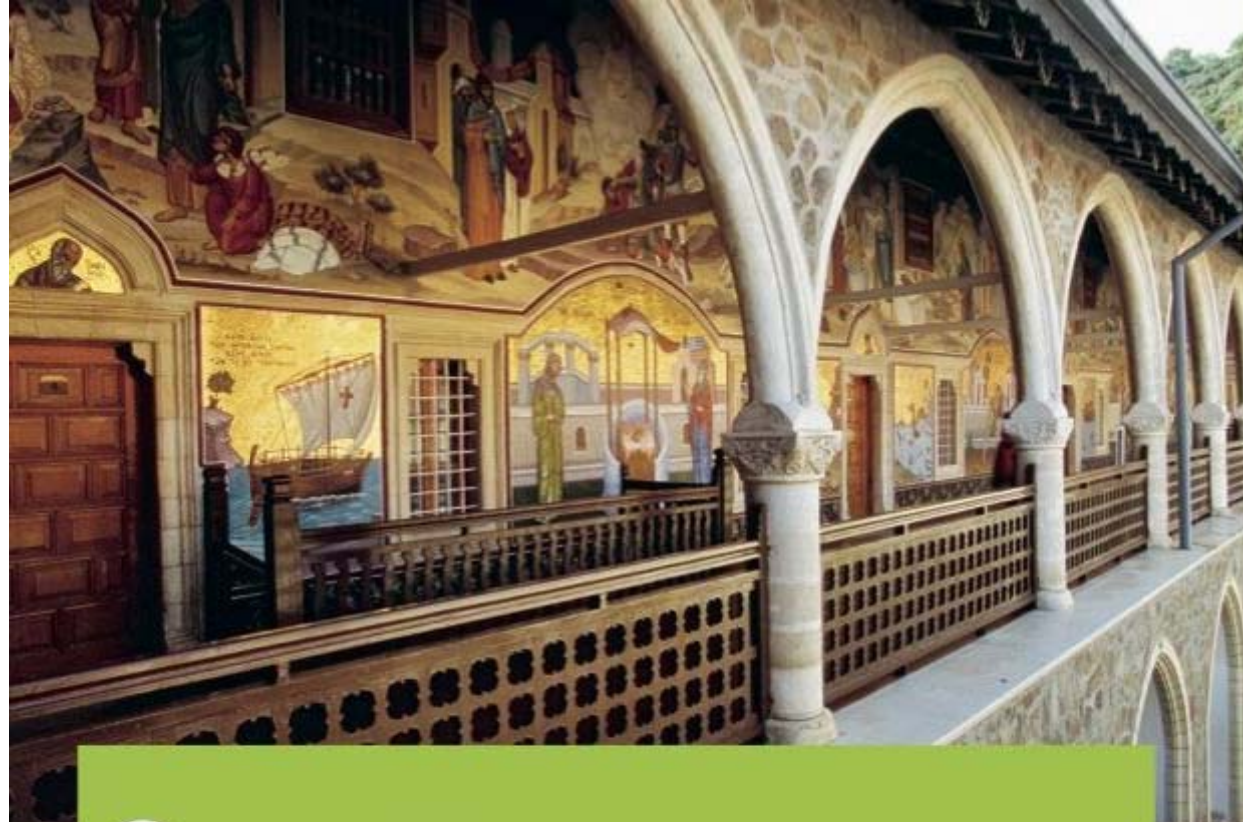
Er trekken veelvuldig vogels in formatie over een klein natuurreservaat in het uiterste zuidoosten van het eiland. Aan de rotsachtige kust spettert de branding in zeegrotten met bizarre vormen. Het schiereiland, dat beter op een mountain-bike of te voet dan in een auto kan worden verkend, wordt ontsloten door wandelpaden, zandwegen en een asfaltweggetje.

In het natuurreservaat bloeien ongeveer 35 verschillende soorten orchideeën, krokussen en herfsttijlozen, zandlelies, zeeajunen en veel andere mediterrane planten. Er staan hier nauwelijks bomen. In de lente en de herfst rusten talloze vogels op het overwegend vlakke terrein met zijn twee tafelbergen. Overal schieten hagedissen voor je voeten voorbij. Slangen krijg je overigens zelden te zien, net als schorpioenen, ook al komen ze hier wel degelijk voor.

Verlangen naar vrede

Ongeveer 600 m na de afslag **1** van de kleine asfaltweg naar de kaap wijst een bruine wegwijzer in de richting van de hobbelige, 600 m lange landweg naar de Sea Caves **2**. De grotten rijgen zich ter hoogte van de zeespiegel aaneen om een baai heen en ogen alsof de mensen uit de klassieke oudheid hier hun inspiratie voor de tempelarchitectuur hebben opgedaan. Horizontale linten van steen rusten als friezen op zuilachtige stukken gesteente.

Doorlopend over de asfaltweg ziet u 1,1 km na deze splitsing een wegwijzer naar het View Point **3**, waar een goed berijdbare landweg van 800 m lengte naartoe voert. Na een voetpad van 300 m bereikt u het hoogste punt van de tafelberg Cávós met zijn al van ver zichtbare, met tegels geplaveide uitzichtpaviljoen. Ervoor staat een in het jaar 2000 opgerichte metalen sculptuur van acht loodrecht opstijgende vogels die

9 Een wereld apart – het Kýkkoklooster

Kaart: ► D7

Vervoer: Wandeling, 1 uur

Het beroemdste en rijkste klooster van Cyprus is zowel een paleis, een pretpark, een vakantiedorp als een plaats van bezinning. Prachtige nieuw aangelegde mozaïeken en een fraai museum vertellen over zijn lange geschiedenis – en op de heuveltop boven het klooster vond aartsbisschop Makários zijn laatste rustplaats.

Het omstreeks 1100 gestichte Kýkkoklooster ligt geheel geïsoleerd in het zeer dunbevolkte noordwestelijke deel van het Tróodosgebergte. Er wonen tegenwoordig zo'n twintig monniken, die van een groot aantal bedrijven, waaronder enkele in de hotel- en industriebranche, over het hele eiland aandelen bezitten. Twee hotelachtige herbergen bieden aan maximaal zeshonderd – uitsluitend orthodoxe – pelgrims onderdak. De kloostergebouwen dateren allemaal uit de eerste decennia na de

laatste kloosterbrand in 1813, de fraaie mozaïeken uit de afgelopen twintig jaar.

Overall sacrale kunst

In het poortgebouw verwijzen twee nieuwe, grote mozaïeken op een goudkleurige ondergrond naar de oorsprong van de wonderdadige Maria-icoon van het klooster, die de bron van alle kloosterrijkdom is. Rechts geeft Maria aan de evangelist Lucas toestemming haar te portretteren. De achter Lucas afgebeelde aartsengel draagt onder zijn arm het houten paneel waarop Lucas zal schilderen. Links is Lucas eenmaal schilderend te zien en is hij nog eenmaal afgebeeld als hij de voltooide icoon aan Maria overhandigt.

Wanneer u in de eerste binnenplaats onder de arcaden meteen linksaf gaat, ziet u drie muurschilderingen waarop het verdere verloop van de geschiedenis is afgebeeld. De kluizenaars Isaias en Doukos, die de icoon rond 1100 op

consul, hoe in deze regio indertijd natuurzijde werd gewonnen en verwerkt.

Geroskípou, dat bijna is vergegroeid met Páfos, is op Cyprus bekend vanwege zijn loukouímia, met poedersuiker bestoven zacht snoepgoed gemaakt van ingedikt vruchtensap. De snoepjes worden verkocht in verschillende patisseries aan het dorpsplein. In de hoofdstraat zijn enkele eenvoudige pottenbakkerijen gevestigd.

Panagiá ► C7

Dit winddorp op ruim 800 m hoogte is de geboorteplaats van aartsbisschop

Makarios. In het **Makarios Historical & Cultural Centre** (aan de hoofdstraat, vlak bij het Makariosmonument, dag. 9-13, 15-18 uur, € 0,50) is een tentoonstelling te zien met overwegend foto's en documenten over zijn leven. Hier is ook de sleutel verkrijgbaar van de **Makarios Birthplace**, het geboortehuis van de beroemde aartsbisschop en president. Het verrassendst is de armoedigheid van het ouderlijk huis van deze moderne Cypriotische nationale held. Foto's geven een beeld van zijn leven.

Ongeveer 2 km buiten het dorp biedt het **Chrysorogiátissaklooster** een fraai

Aan Coral Bay ligt een van de mooiste stranden van Cyprus

